

KARDIOLOGIJA

3rd Cardiology Highlights – An Update Meeting in Cardiology u Dubrovniku

Koncem rujna 2013. u Dubrovniku je održan „3rd Cardiology Highlights – an European Society of Cardiology Update Meeting“. Riječ je o znanstvenome i edukacijskom skupu koji se od 2009. održava u dvogodišnjim razmacima u Hrvatskoj, u Dubrovniku. „Cardiology Highlights“ pripada u skupinu tzv. update kongresa Europskoga kardiološkog društva, zajedno s „Rome Cardiology Forum“ i „Cardiology Update“ u Davosu. Dubrovački skup najmlađi je u spomenutoj kategoriji. Za hrvatsku kardiologiju „Cardiology Highlights“ predstavlja veliko priznanje jer je bilo mnogo pojedinaca i kardioloških udruga iz različitih dijelova Europe u konkurenciji za dobivanje organizacije takvog, novoga u nizu update kongresa. „Cardiology Highlights“ organiziran je kao zajednički projekt Europskoga i Hrvatskoga kardiološkog društva te je već nakon premijere 2009. i drugoga po redu kongresa održanoga 2011. stekao ugled jednoga od najprestižnijih događaja pod okriljem Europskoga kardiološkog društva – vodeće kardiološke udruge u svijetu.

Visoka stručna razina i izniman interes stručne javnosti

Sudionicima „Cardiology Highlights“ Europski odbor za akreditaciju u kardiologiji (EBAC) dodijelio je po 18 bodova (CME credits), što također svjedoči o prepoznatoj prestižnosti skupa. Kongresom je predsjedao akademik Davor Miličić, ujedno i autor kongresnog programa, u suradnji s profesorom Ottom Smisethom sa Sveučilišta u Oslu, a dopredsjednici kongresa bili su profesori Thierry Gillebert s Katoličkog sveučilišta u Luevenu, Dan Gaita sa Sveučilišta „Viktor Babes“ u Temišvaru i Zlatko Fras sa Sveučilišta u Ljubljani.

Kao i „starija braća“, tj. skupovi u Davosu i Rimu, dubrovački je kongres namijenjen auditoriju od nekoliko stotina sudionika – ne

Za hrvatsku kardiologiju „Cardiology Highlights“ predstavlja veliko priznanje jer je bilo mnogo pojedinaca i kardioloških udruga u konkurenciji za dobivanje organizacije novoga u nizu update kongresa. „Cardiology Highlights“ organiziran je kao projekt Europskoga i Hrvatskoga kardiološkog društva te je već nakon premijere 2009. i drugoga po redu kongresa održanoga 2011. stekao ugled jednoga od najprestižnijih događaja pod okriljem Europskoga kardiološkog društva. Treći kongres za cilj je imao ponuditi pregled najnovijih postignuća suvremene kardiovaskularne medicine. Kao predavači odabrani su ugledni, većim dijelom vodeći europski i svjetski kardiolozi.

Akademik Davor Miličić tijekom otvorenja kongresa koji ima ugled jednoga od najprestižnijih stručnih skupova pod okriljem Europskoga kardiološkog društva – vodeće kardiološke udruge u svijetu

više od toga, kako bi se omogućilo da se svi sadržaji iznose plenarno, uz poticanje rasprave i interaktivnosti. Sedamstotinjak sudionika, koliko je bilo registrirano na trećemu po redu „Cardiology Highlights“ svjedoči, unatoč gospodarskoj krizi i krizi sponzorstva, o iznimnoj zainteresiranosti onih kojima je kongres bio namijenjen, a to su ponajprije specijalisti i specijalizanti kardiologije i kardijalni kirurzi.

Oko polovica sudionika bila je iz Hrvatske, a druga polovica iz različitih europskih zemalja. U ulozi pozvanih predavača i/ili predsjedatelja pojedinih sekcija programa, nastupilo je 78 znanstvenika i stručnjaka, među njima 49 iz inozemstva – od Slovenije, Bosne i Hercegovine, Austrije, Mađarske, Italije, Danske, Švicarske, Nizozemske, Izraela, Njemačke, Slovačke, Češke, Rumunjske, Belgije, Turske, Rusije, Španjolske, Norveške, Švedske do SAD-a. O zahtjevnosti organizacije najbolje

Kao predavači sudjelovali su neki od vodećih europskih i svjetskih kardiologa – slijeva: prof. dr. sc. Dan Gaita, prof. dr. sc. Stevo Julius, prof. dr. sc. Lina Badimon i prof. dr. sc. David Guterman

svjedoči upravo podatak o gotovo 50 stranih pozvanih predavača, koji su iz različitih dijelova svijeta doputovali u Dubrovnik na dan, dva ili tri, ali neki i na svega nekoliko sati kako bi održali svoje predavanje. Ostali pozvani predavači i predsjedatelji, njih 29, bili su odabrani među vodećim hrvatskim kardiolozima i kardijalnim kirurzima.

Europski kurikulum specijalizacije iz kardiologije

U sklopu svečanosti otvorenja, prof. Th. Gillebert održao je predavanje o novome Europskome kurikulumu specijalizacije iz kardiologije, kao njegov glavni autor. Tema je pobudila iznimno zanimanje domaćih i inozemnih slušača, koji su se „iz prve ruke“ mogli upoznati s aktualnim konceptom kardiološkog specijalističkog programa namijenjenog europskome prostoru.

Nadalje, kongres je imao za cilj tijekom tri i pol dana trajanja

ponuditi polaznicima cjelovit pregled najnovijih postignuća suvremene kardiovaskularne medicine. Kao predavači odabrani su ugledni, većim dijelom i vodeći europski i svjetski kardiolozi.

Temeljna i translacijska znanost bila je zastupljena predavanjima o endotelu, mikrocirkulaciji i vaskularnoj fiziologiji, a nastupila su velika imena: D. Gutterman, koji je govorio o funkciji endotela i kardiovaskularnoj prognozi, L. Koller predavanjem o adaptaciji vazomotoričke funkcije humanih koronarnih arteriola u pretilih i hipertoničara te R. Bugiardini o vlastitim eksperimentalnim i kliničkim rezultatima proučavanja koronarne mikrovaskularne disfunkcije. Prof. L. Badimon iz Barcelone održala je sjajno predavanje o molekularnoj patologiji ateroskleroze.

Raskorak između suvremene znanosti i realnosti

Posebna pozornost bila je posvećena novim smjernicama za dijagnostiku i liječenje srčanožilnih bolesti Europskoga kardiološkog društva. O pitanju raskoraka između suvremene znanosti, koja bitno utječe na sadržaj novih smjernica i realnosti u pojedinim zemljama, u kojima nerijetko zbog gospodarskih i organizacijskih problema nije moguće primjenjivati u praksi sve što je propisano u smjernicama, živo je raspravljano na primjerima vezanima za nove Smjernice za dijagnozu i liječenje arterijske hipertenzije, atrijske fibrilacije, Smjernice za elektrostimulaciju srca i resinkronizacijsku terapiju te Smjernice za prevenciju kardiovaskularnih bolesti. Pritom valja naglasiti da su o smjernicama kao predavači nastupili njihovi vodeći autori, što je pridonijelo ne samo uvjerljivosti izlaganja, već i sadržajnosti rasprave.

Nadalje, osim prikaza Smjernica za dijagnostiku i liječenje hipertenzije u izvedbi njihova glavnog autora, profesora R. Fagarda, obrađivane su još neke bitne hipertenziološke teme, kao što je hipertenzija u trudnoći (R. Cifkova), renalna denervacija (P. Widimsky), lekcije iz „Seven Countries Study“ (B. Jelaković), te zanimljiva

Kongresom je, uz akademika Davora Miličića, predsjedao prof. dr. sc. Otto Smiseth sa Sveučilišta u Oslu, a jedan od dopredsjednika bio je i prof. dr. sc. Thierry Gillebert s Katoličkog sveučilišta u Luevenu

teorija profesora G. Sutherlanda o akutnom porastu arterijskoga tlaka u ranim jutarnjim satima kao mogućega okidača zloćudnih aritmija, tj. nagle srčane smrti. O atrijskoj fibrilaciji raspravljalo se sa stajališta antikoagulacijske terapije, antiaritmika te intervencijskih metoda liječenja. Pozornost je bila je posvećena i akutnome i kroničnome zatajivanju srca – od novih lijekova, resinkronizacije i kardioverter-defibrilatora (V. Mitrović, H. D. Duengen, L. Tavazzi, M. Volpe, K. Dickstein, B. Yilmaz), do novosti u mehaničkoj cirkulacijskoj potpori i primjeni umjetnoga srca (D. Miličić, M. Čikeš, I. Knežević).

Primjena matičnih stanica u kardiologiji i rekonstrukcijska kirurgija srčanih zalistaka

Naš sunarodnjak, prof. Željko Bošnjak s *Medical College of Winsconsin* u Milwaukeeju, predavao je o primjeni matičnih stanica u kardiologiji, s osvrtom na rezultate vlastitih istraživanja kojima je stekao svjetsku slavu i na trenutačne mogućnosti praktične uporabe matičnih stanica u liječenju bolesti srca.

Prof. A. Vahanian iz Pariza održao je sjajno predavanje o perkutanom zahvatima na srčanim zaliscima, a prof. A. Finkelstein iz Tel Aviva iznio je svoja bogata iskustva o perkutanoj implantaciji aortnog zalistka (TAVI). Obojica predstavljaju vodeće autoritete na tome području. Zanimljiva su bila i predavanja o čimbenicima koji utječu na tijek mikrobnog endokartitisa (prof. U. Snygg Martin) te o novostima o njegovu antimikrobnom liječenju (prof. B. Baršić). Hrvatski kardijalni kirurg

doc. H. Gašparović održao je odlično predavanje o rekonstrukcijskoj kirurgiji srčanih zalistaka. Zanimljiva serija predavanja bila je posvećena ehokardiografiji, tj. znanstvenim novostima bitnima za kliničku praksu. Nastupili su profesori F. Flachkamp, O. Smiseth, J. Šeparović Hanževački, a prof. J. Bax održao je inspirativno predavanje o tzv. multimodalnom oslikavanju u kardiologiji.

Još jednom je kao gost nastupio i legendarni prof. S. Julius sa Sveučilišta *Ann Arbor* u Michiganu, SAD, temom o povezanosti tahikardije u mladoj dobi s razvojem kardiovaskularnih bolesti u kasnijim godinama. Kao i na svakome sveobuhvatnom kardiološkom skupu, pozornost je posvećena i akutnim koronarnim sindromima i koronarnim intervencijama. Uz domaće predavače nastupili su i uglednici poput prof. F. Van den Werfa ili P. Widimskog. O dostignućima suvremene kliničke elektrofiziologije govorili su L. Geller i P. Hlivak, o kardiovaskularnoj prevenciji profesori L. Tokgozoglu, K. Kotseva, Ž. Reiner, D. Gaita i Z. Fras. Valja istaknuti i sjajna predavanja u okviru tzv. odabranih tema: o zatajivanju srca s održanom sistoličkom funkcijom (prof. B. Pieske), tzv. tihoj miokardnoj ishemiji (prof. D. Gutterman) te novostima i izazovima u antidijabetičkoj terapiji (prof. F. Cosentino).

Vrhunska tehnička organizacija kongresa

Održana su četiri satelitska simpozija koja su obrađivala novosti u kardiovaskularnoj farmakološkoj terapiji. Prethodno odabrani poster s rezul-

tatima izvornih istraživanja i prikazima zanimljivih kliničkih slučajeva, njih ukupno 40, prikazani su i kao kratka usmena priopćenja. Stručno povjerenstvo ocijenilo je te radove i njihove prikaze, temeljem čega su na svečanosti zatvaranja kongresa dodijeljene prva, druga i treća nagrada za najbolje postere.

Nakon kongresa u Dubrovniku, Upravni odbor Europskoga

kardiološkoga društva, ocijenio je dubrovački skup kao jedan od najuspješnijih znanstveno-stručnih okupljanja pod okriljem Europskoga kardiološkoga društva. Organizator zahvaljuje predavačima, predsjedavajućima i svim ostalim sudionicima, sponzorima – ključnim tvrtkama koje zastupaju kardiološke lijekove i uređaje u Hrvatskoj – te profesionalnom kongresnom organizatoru

zahtjevnog skupa – tvrtki Spektar putovanja iz Zagreba. Budući da se „*Cardiology Highlights*“ održava svake dvije godine, idući kongres predviđen je za rujan ili listopad 2015.

*akademik Davor Miličić,
predsjednik, 3rd Cardiology Highlights
– an ESC Update Meeting in Cardiology,
predsjednik Hrvatskoga kardiološkog
društva, kancelar Europskoga kardiološkog
društva*